

67

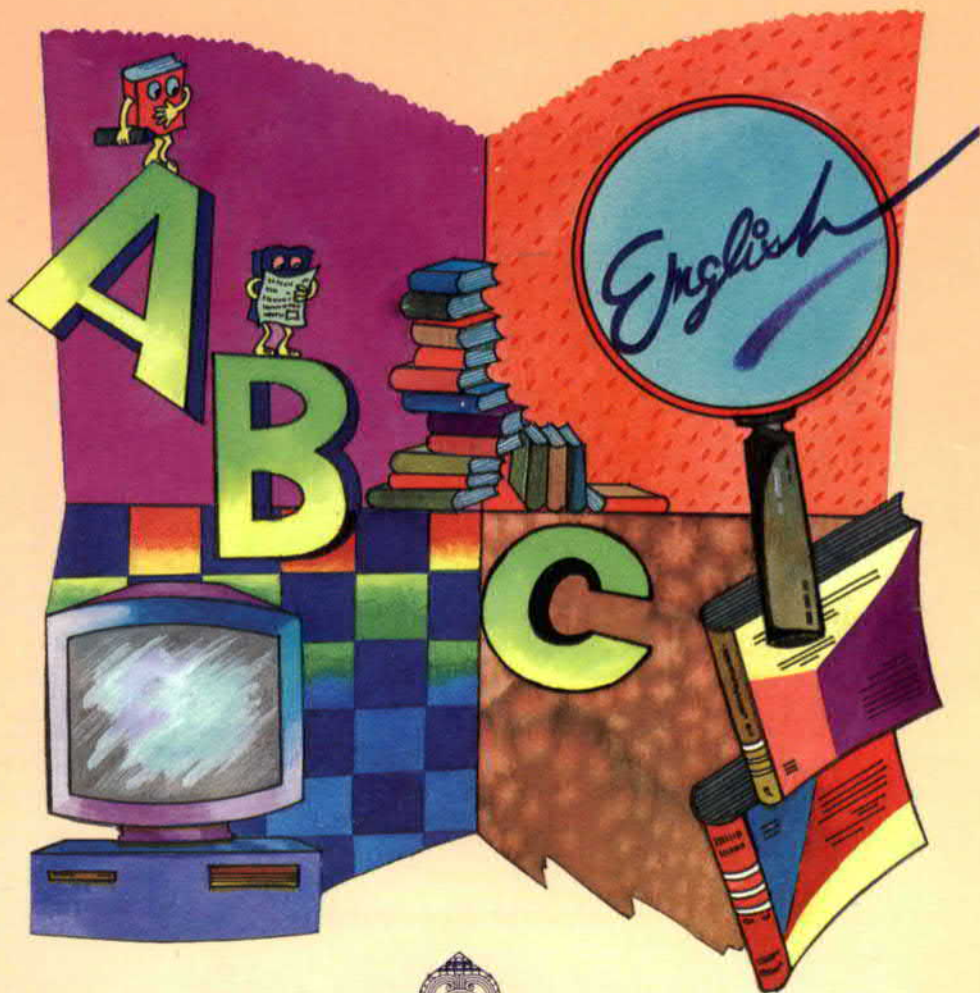
สรุปผลการวิจัย

7549

เรื่อง

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๕๓๙

กองวิจัยทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมวิชาการ

สรุปผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2541

จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

ISBN 974 - 268 - 5347

เอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 210/2541

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

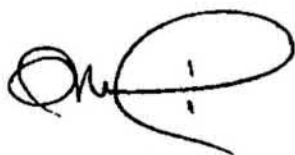
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สืบเนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป กรมวิชาการจึงศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในยุคปัจจุบัน

ผลการวิจัยที่นำเสนอนี้เป็นการสรุปสาระสำคัญ โดยมุ่งเสนอให้เข้าใจง่ายสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ทันที และหวังว่าการเสนอผลการวิจัยรูปแบบเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและสนใจทั่วไป โดยเฉพาะนักวิชาการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

กรมวิชาการขอขอบคุณศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนนักเรียน ตลอดจนผู้เก็บข้อมูล และทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายพungskิตต์ จันทรสุรินทร์)

อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

	หน้า
ความนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการวิจัย	3
สรุปผลการวิจัย	3
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	29
คณะผู้วิจัย	30

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ

พ.ศ. 2539

ความนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากความเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ข้อมูลสารสนเทศจากนานาประเทศเข้าสู่ประเทศไทยตลอดเวลาและอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้ภาษาอังกฤษในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากขึ้น โดยมีประชาชนร้อยละ 80 ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาบุคลากรในชาติให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้เข้าใจ สามารถสื่อสาร รู้จักเลือกรับสารสนเทศที่มีประโยชน์และนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้อย่างถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศสืบต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความจำเป็นและเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงมีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาอย่างมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้จริงในโลกของข้อมูลข่าวสาร และพัฒนาให้เกิดทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียนอย่างต่อเนื่องถึงระดับที่สูงขึ้น การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว กรมวิชาการในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้พัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 ขึ้น รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาของครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การที่จะได้คำตอบว่าการจัดการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 มีประสิทธิภาพหรือไม่นั้น การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ได้คำตอบ ดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการเรียน การสอนและการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับสภาพ ความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในยุคปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครู สภาพ ปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 และความสามารถของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ
3. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และแนวทาง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่มีความพร้อมในการเปิดสอน ภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ปีการศึกษา 2539

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 ในทุกภาคภูมิศาสตร์จำนวน 6 จังหวัด (สงขลา ราชบุรี ฉะเชิงเทรา เชียงราย ศรีสะเกษ และพระนครศรีอยุธยา) จังหวัดละ 6 โรงเรียน (ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ขนาดละ 2 โรงเรียน) รวม 36 โรงเรียน เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 24 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 6 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น (เทศบาล) 6 โรงเรียน

ในการศึกษาได้ใช้วิธีการสอบถามศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 จำนวน 10 คน ผู้บริหารโรงเรียน/ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 36 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 61 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 820 คน สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 533 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 410 คน และสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ระหว่างวันที่ 27-31 มกราคม 2540 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสัดส่วน ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปใน 4 ประเด็นคือ

1. สมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. สภาพ ปัญหา อุปสรรค ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และความสามารถของนักเรียน
3. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ

4. ความคาดหวังของผู้บริหาร และครูผู้สอน ต่อการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ

1. สมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539

ศึกษานิเทศก์ 1 ใน 2 (5 ราย) มีความเห็นว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความเข้าใจจุดประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ส่วนในด้านเนื้อหาสาระของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำสื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเข้าใจปานกลาง ส่วนวิธีการบันทึกผลการประเมินมีความเข้าใจน้อย

1.2 ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

ศึกษานิเทศก์ 4 ใน 5 (7 ราย) มีความเห็นว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษปานกลาง สิ่งที่ครูผู้สอนเน้นมากคือเรื่อง การฟัง และการพูด ส่วนการเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการจัดกิจกรรมแบบ เล่นปนเรียน ครูผู้สอนทำได้ปานกลาง สิ่งที่ครูผู้สอนทำได้มากคือ การร้องเพลง ในเรื่องของการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน และการบันทึกผลการประเมิน ศึกษานิเทศก์ 1 ใน 2 (5 ราย) มีความเห็นว่าครูผู้สอนทำได้ปานกลาง

ในการสอนให้นักเรียนมีความสามารถสื่อสารด้วยการฟังและพูด ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตร ศึกษานิเทศก์เกือบทั้งหมด (9 ราย) มีความเห็นว่าครูผู้สอนทำได้ปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษยังไม่คล่อง ไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอน

บางคนต้องสอนทุกวิชา ไม่มีเวลาเตรียมการสอน และเทคนิคการสอนที่นำมาใช้ยังไม่หลากหลาย

1.3 การพัฒนาประสิทธิภาพของครูผู้สอน

ศึกษานิตเทศก์อย่างน้อย 1 ใน 2 (5-9 ราย) ได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

1. อบรมครูผู้สอนทุกคนที่จะต้องสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (9 ราย)

2. จัดเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนศึกษาได้แก่หลักสูตร คู่มือครู และแผนการสอน (8 ราย)

3. ให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสศึกษาดูงานในโรงเรียนอื่น (7 ราย)

4. จัดคาบเวลาให้สอนไม่มากเกินไป เพื่อครูจะได้มีเวลาเตรียมการสอน และศึกษาค้นคว้า (6 ราย)

5. ให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ และสื่อ (6 ราย)

6. จัดทำสื่อการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนใช้ในทุกกิจกรรม (5 ราย)

2. สภาพ ปัญหา อุปสรรค ของการจัดการเรียนการสอน

2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

1) จำนวนบุคลากร โรงเรียนสังกัดเทศบาลมีบุคลากรโดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ 45 คน รองลงไปคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 27 คน และ 26 คน ตามลำดับ ครูผู้สอนภาษา

อังกฤษของทุกสังกัดมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในช่วง 3-6 คน และส่วนใหญ่ ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

2) จำนวนห้องที่เปิดสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนทุกสังกัด เปิดสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวนใกล้เคียงกันคือ 2-3 ห้อง

2.1.2 ปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

1) ครูผู้สอน โรงเรียนทั้ง 3 สังกัด มีครูที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเฉลี่ยต่อโรงเรียน จำนวนใกล้เคียงกัน คือ 1-2 คน และในด้านความรับผิดชอบของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่าครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดเทศบาล และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องรับผิดชอบการสอนมากกว่าครูผู้สอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น กล่าวคือ ครูภาษาอังกฤษ 1 คน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบนักเรียน 99 คน และ 59 คน ตามลำดับ ส่วนการจัดครูเข้าสอน โรงเรียนทุกสังกัดส่วนใหญ่ คือ 1 ใน 2 (18 โรงเรียน) ได้พิจารณาโดยใช้ความเหมาะสม รองลงไปคือ 1 ใน 3 (12 โรงเรียน) พิจารณาจากวุฒิการศึกษา

สำหรับเจตคติของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหาร ร้อยละ 88.89 และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ร้อยละ 65.00 เห็นว่าครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2) นักเรียน

(2.1) การเรียนชั้นอนุบาล/เด็กเล็ก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 93.99 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 88.05 เคยเรียนชั้นอนุบาล/เด็กเล็กมาก่อน นักเรียนทั้ง 2 ชั้นในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 27.94 และ 22.71 เคยเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน

และจากจำนวนนักเรียนที่เคยเรียน พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 95.00 ชอบเรียนภาษาอังกฤษ เพราะขณะที่เรียนได้รับความสนุกสนาน

(2.2) การเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 84.00 ไม่ได้เรียนพิเศษภาษาอังกฤษ ส่วนนักเรียนที่เรียน มีทั้งที่เรียนกับครูในโรงเรียน ครูโรงเรียนอื่น และสถาบันสอนภาษา

(2.3) ผู้สอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนที่บ้าน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 62.88 ไม่มีคนสอนภาษาอังกฤษให้ที่บ้าน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีคนสอนให้ ผู้ที่สอนส่วนใหญ่คือพี่ รองลงไป คือ พ่อและแม่

(2.4) สิ่งที่ช่วยในการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 58.75 ไม่มีสิ่งช่วยในการเรียนภาษาอังกฤษ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 40.15 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 33.17 เท่านั้นที่มี และสิ่งที่นักเรียนทั้ง 2 ชั้นมี คือ หนังสือภาษาอังกฤษ แบบฝึกโยงภาพ เทปเพลง โดยพ่อแม่ หรือที่เป็นคนซื้อให้

(2.5) เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.11 และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ร้อยละ 65.00 มีความเห็นว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สนใจ และกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกของนักเรียน กล่าวคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ร้อยละ 95.00 ชอบเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อถึงชั่วโมงเรียน มีความรู้สึกอยากเรียน ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย โดยให้เหตุผลว่า เรียนสนุก อยากมีความรู้ และครูที่สอนใจดี เมื่อโตขึ้นนักเรียนร้อยละ 61.00 อยากเก่งภาษาอังกฤษ โดยต้องการอ่านออกเขียนได้ และสามารถพูดโต้ตอบกับชาวต่างประเทศได้

3) วัสดุ อุปกรณ์ โรงเรียนทุกสังกัด 5 ใน 6 (30 โรง) มี วัสดุ อุปกรณ์ประจำห้องเรียนภาษาอังกฤษ โดยพบเกือบทุกโรงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (23 โรง) และโรงเรียน เทศบาล (5 โรง) ทั้งนี้ วัสดุ อุปกรณ์ที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.41 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 80.77 มี ได้แก่ เทปบันทึกเสียง และเครื่องเล่นเทป ส่วนวิดิทัศน์ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ร้อยละ 42.86 และร้อยละ 57.69 ไม่มีไว้ใช้

4) ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 72.22 ไม่เคยเข้าร่วมประชุม/สัมมนา หรือรับฟังเกี่ยวกับหลักสูตร ภาษาอังกฤษ และในด้านการวางแผนร่วมกับครูผู้สอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80.56 มีส่วนร่วมด้วย นอกจากนี้ผู้บริหาร ร้อยละ 33.33 ได้เชิญวิทยากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้เรื่องหลักสูตรภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน ส่วนผู้บริหาร ที่ไม่ได้ดำเนินการให้เหตุผลว่าเป็นระยะเริ่มต้นของการสอน นอกจากนี้ในชนบท หาผู้ที่มีความชำนาญยาก และครูผู้สอนเองก็มีความสามารถอยู่แล้ว

5) การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ ทุกสังกัด 3 ใน 4 (27 โรง) มีนโยบายจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสอน เช่น จัดห้องภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ จัดมุมประสบการณ์ จัดป้ายนิเทศ จัดโครงการ ภาษาอังกฤษวันละคำ ฯลฯ ในการดำเนินงานโรงเรียนได้รับความร่วมมือจาก ผู้ปกครองเป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องสื่อการเรียนการสอน ทุนทรัพย์ การจัดกิจกรรม ตลอดจนการส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษ

2.1.3 กระบวนการบริหารหลักสูตร

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 85.24 ระบุว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญมากในการสอนภาษาอังกฤษและสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการ คือ การประชาสัมพันธ์

หลักสูตรให้ผู้ปกครองได้รับทราบ โดยการประชุมชี้แจง และเชิญผู้ปกครองมาร่วม ในกิจกรรมส่งเสริมภาษาอังกฤษ ส่วนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ครูผู้สอน ครูผู้สอน ร้อยละ 80.33 ระบุว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ให้คำแนะนำครูก่อนเริ่มใช้ หลักสูตร โดยการประชุม อบรม แนะนำให้ศึกษาหลักสูตรและคู่มือการสอน ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดทำสื่อ งบประมาณ ส่งครู ผู้สอนเข้ารับการอบรม และให้คำแนะนำเรื่องการติดตามและประเมินผล และ ครูผู้สอนร้อยละ 83.61 ระบุว่าผู้บริหารได้ให้การนิเทศ สังเกตการสอนและพูดคุย สอบถามนักเรียนเพื่อให้จัดการเรียนการสอนได้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด

ผู้บริหารโรงเรียนทุกสังกัดส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.11 ระบุว่า การ บริหารหลักสูตร สิ่งที่ได้ดำเนินการ คือ การนิเทศภายใน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังเกตการสอนในห้องเรียน ส่วนในเรื่องการ ติดตามประเมินผลการสอนของครู ผู้บริหารร้อยละ 77.78 ใช้วิธีสัมภาษณ์ครู และร้อยละ 55.56 ให้ครูผู้สอนรายงานผลตามแบบประเมินที่กำหนด

2.1.4 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

1) วิธีเตรียมการสอน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ทุกสังกัดมีวิธีเตรียมการสอน เช่นเดียวกัน กล่าวคือร้อยละ 96.72 ศึกษาเนื้อหา สาร และวิธีการจัดกิจกรรมตามที่หลักสูตรกำหนด ร้อยละ 75.41 จัดเตรียม อุปกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือก่อนที่จะลงมือสอน และร้อยละ 59.02 เขียน แผนการสอน นอกจากนี้ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 60.87 ครูผู้สอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนสังกัดเทศบาลร้อยละ 58.82 ได้ทดลองจัด กิจกรรมล่วงหน้าเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเวลาสอน

2) บรรยากาศในห้องเรียน ห้องเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-2 ทุกสังกัด มีบรรยากาศเช่นเดียวกัน กล่าวคือครูผู้สอน ส่วนใหญ่ คือ

ร้อยละ 88.52 ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใส กระฉับกระเฉง ร่าเริง และใจดี ในด้านการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนร้อยละ 72.13 จัดกิจกรรมให้นักเรียนทำอย่างหลากหลาย ให้กำลังใจ ชมเชย และกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และนำภาษาอังกฤษที่มีอยู่ในบทเรียนมาใช้สื่อสารกับนักเรียน

ส่วนสถานที่ที่ใช้เรียน นอกจากเรียนในห้องเรียนแล้ว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 56.85 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 58.78 มีโอกาสเรียนนอกห้องเรียน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด ใต้ต้นไม้ และสนามกีฬา เป็นต้น

3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1) แนวทางการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนภาษา สิ่งที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ คือ ร้อยละ 88.52 ให้นักเรียนฝึกพูดซ้ำหลายๆ ครั้ง ทั้งในรูปของการฝึกรวมทั้งชั้น เป็นกลุ่มที่ละคู่ และเป็นรายบุคคล การนำเสนอเนื้อหาใหม่แต่ละครั้งครูผู้สอนร้อยละ 75.41 ทบทวนเนื้อหาเก่าที่สัมพันธ์กับการสาธิต การจัดกิจกรรม และการอภิปราย ร้อยละ 65.57 กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนพูด ให้วาดภาพประกอบ แสดงท่าทางประกอบ หรือทำแบบฝึกหัดต่างๆ และเมื่อสอนจบแต่ละกิจกรรม ครูผู้สอนร้อยละ 55.74 ได้ประเมินผลตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ

3.2) รูปแบบการเรียนการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.80 ได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 77.05 เน้นการฝึกปฏิบัติ และร้อยละ 39.34 สอนโดยยึดเนื้อหาเป็นหลัก ส่วนครูที่สอนโดยใช้ตนเองเป็นศูนย์กลาง มีเพียงร้อยละ 11.48

3.3) เอกสารที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน

ประกอบด้วยหลักสูตร คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม แบบฝึกเตรียมความพร้อม และหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับเอกสารที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีคือหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 88.57 และร้อยละ 69.23) คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม (ร้อยละ 85.71 และร้อยละ 80.77) ซึ่งมีทั้งที่กรมวิชาการ และสำนักพิมพ์เอกชนจัดทำ โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 68.75 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 75.00 ใช้คู่มือที่จัดทำโดยกรมวิชาการ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 82.86 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 69.23 ใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อม สำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านครูผู้สอนทั้ง 2 ชั้น ร้อยละ 50.00 มีใช้

3.4) การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ครูผู้สอนนำมาใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ได้แก่ สื่อสื่อดิจิทัล ทัศนูปกรณ์ และบทเรียนสำเร็จรูป โดยครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 52.78 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 41.67 นำสื่อสื่อดิจิทัล ทัศนูปกรณ์มาใช้ และครูผู้สอนทั้ง 2 ชั้นในจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 19.44 นำบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ โดยให้นักเรียนศึกษาเอง นอกจากนั้นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 16.67 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 8.33 ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาด้วย โรงเรียนที่มีคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แต่เพียงส่วนน้อย คือ 5 ใน 12 (15 โรง)

3.5) การจัดกิจกรรม และฝึกปฏิบัติ รูปแบบที่ครูผู้สอนดำเนินการมี 3 รูปแบบ คือครูเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการ และนักเรียนดำเนินการเอง วิธีการที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ร้อยละ 72.13 ปฏิบัติเป็นประจำ คือ ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการ ร้อยละ 52.46 ให้นักเรียนดำเนินการเองแต่เป็นบางครั้ง และร้อยละ 47.54 ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดแต่เป็นบางครั้งเช่นเดียวกัน

ในการทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติไม่ว่านักเรียนดำเนินการเองทั้งหมดหรือดำเนินการร่วมกับครูผู้สอนนักเรียนจะชอบ กระตือรือร้น สนุกสนาน สนใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ในด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่คือร้อยละ 63.04 ชอบคือสื่อประเภทเพลง และรูปภาพ รองลงไปร้อยละ 56.47 ชอบของจริงที่อยู่ในห้องเรียน ร้อยละ 54.60 และ 41.46 ชอบเกมและสื่อประเภทแผ่นตัวอักษร A-Z ตามลำดับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 91.46 ชอบสื่อประเภทแผ่นตัวอักษร A-Z รองลงไป ร้อยละ 90.24 ชอบสื่อประเภทเพลง ร้อยละ 71.95 ชอบรูปภาพและเกม และร้อยละ 67.56 ชอบของจริงที่อยู่ในห้องเรียน อนึ่งในการเรียนนักเรียนชอบให้ครูผู้สอนนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ เพราะนอกจากจะได้รับความรู้แล้ว ยังได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลินอีกด้วย

สำหรับกิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปฏิบัติ ได้แก่ ร้อยละ 91.37 ร้องเพลง ร้อยละ 78.80 ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ ร้อยละ 76.74 ทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 75.61 ฝึกออกเสียงตามตัวอักษร ร้อยละ 74.48 พูดโต้ตอบกับเพื่อน ร้อยละ 72.80 พูดโต้ตอบกับครูผู้สอน ในด้านความรู้สึกของนักเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.00 ชอบฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ และทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 93.00 ชอบร้องเพลง และฝึกออกเสียงตามตัวอักษร และร้อยละ 87.91 ชอบพูดโต้ตอบกับเพื่อน ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ ได้แก่ร้อยละ 88.29 ร้องเพลง ร้อยละ 81.95 พูดโต้ตอบกับครู ร้อยละ 77.80 ทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 75.37 พูดโต้ตอบกับเพื่อน ร้อยละ 74.88 ฝึกเรียกชื่อสิ่งต่างๆ และร้อยละ 72.93 ฝึกออกเสียงตามตัวอักษร ในด้านความรู้สึกของนักเรียน พบว่าสิ่งที่นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.95 ชอบคือ การฝึกออกเสียงตามตัวอักษร รองลงไป

ร้อยละ 95.59 ชอบร้องเพลง ร้อยละ 92.26 และ 92.16 ชอบพูดโต้ตอบกับครูผู้สอนและทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 88.99 ชอบพูดโต้ตอบกับเพื่อนและร้อยละ 67.38 ชอบฝึกเรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ

3.6) พฤติกรรมของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคน (ร้อยละ 100) ใช้ภาษาไทยสื่อสารกับนักเรียน ในด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ ร้อยละ 90.62 ออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง ร้อยละ 87.50 ฝึกทักษะการพูดและฟังให้นักเรียน ในด้านของความเหมาะสม พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 70 ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สำหรับการใช้สื่อประกอบการสอนมีครูผู้สอนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่นำมาใช้ และสื่อที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 37.50 นำมาใช้ คือของจริงที่หาได้ในท้องถิ่น รองลงไป ร้อยละ 31.25 นำบัตรภาพ/ภาพ และร้อยละ 25.00 นำเทปเพลงและเกมต่าง ๆ มาใช้ ส่วนสื่อประเภทอื่นมีครูผู้สอนเพียงส่วนน้อยที่นำมาใช้ สภาพของสื่อที่ครูผู้สอนร้อยละ 60.00 นำมาใช้อยู่ในสภาพดี

ส่วนครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกคน (ร้อยละ 100) ใช้ภาษาไทยสื่อสารกับนักเรียน ในด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ ร้อยละ 91.67 ออกเสียงได้ชัดเจนถูกต้อง ร้อยละ 83.33 ฝึกทักษะการพูด ฟัง อธิบาย บรรยาย ทบทวน ความรู้ให้นักเรียน ในด้านความเหมาะสมของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ร้อยละ 75.00 ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สำหรับการใช้สื่อประกอบการสอนมีครูผู้สอนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้นำมาใช้ และสื่อที่ครูผู้สอนนำมาใช้คือ บัตรภาพ/ภาพ (ร้อยละ 62.50) ของจริงที่หาได้ในท้องถิ่นและแบบฝึกหัด (ร้อยละ 29.17) เทปเพลงและอักษร A-Z (ร้อยละ 16.67) ส่วนสื่อประเภทอื่นมีครูผู้สอนเพียงส่วนน้อยที่นำมาใช้ สภาพของสื่อที่ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 50.00 นำมาใช้อยู่ในสภาพดี

ในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน สิ่งที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก คือ ร้อยละ 63.93 กระตุ้น เสริมแรงและให้กำลังใจแก่นักเรียน รองลงไปคือร้อยละ 57.38 ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ร้อยละ 54.10 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 49.18 ใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารกับนักเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และร้อยละ 45.90 ดูแลเอาใจใส่นักเรียนในห้องเรียนอย่างทั่วถึง ขณะนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

3.7) พฤติกรรมของนักเรียน พฤติกรรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 เมื่ออยู่ในห้องเรียนมีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 93.75 ร่วมกิจกรรมที่ครูดำเนินการ เช่น ร้องเพลง เล่นเกม เป็นต้น ร้อยละ 90.63 ออกเสียงภาษาอังกฤษได้ ชัดเจนถูกต้อง ร้อยละ 84.38 ฟังครูสอนอย่างตั้งใจ และฝึกทักษะการพูด และร้อยละ 81.25 ใช้ภาษาไทยสื่อสารกับครู ส่วนระดับการปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนในโรงเรียนร้อยละ 50-55 ปฏิบัติมาก ได้แก่ ใช้ภาษาไทยสื่อสาร ร่วมกิจกรรมที่ครูดำเนินการ และฟังครูสอนอย่างตั้งใจ ส่วนการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนถูกต้อง และการฝึกทักษะการพูด มีนักเรียนในโรงเรียนร้อยละ 58.62 และร้อยละ 40.74 เท่านั้นที่ทำได้ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.67 ฟังครูผู้สอนอย่างตั้งใจ และตอบคำถามเมื่อมีโอกาส ร้อยละ 87.50 ออกเสียงภาษาอังกฤษได้ ชัดเจนถูกต้องและฝึกทักษะการพูด และร้อยละ 83.33 ใช้ภาษาไทยสื่อสารกับครู เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติพบว่ากิจกรรมที่นักเรียนในโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติมาก คือ ตอบคำถาม (ร้อยละ 68.18) ใช้ภาษาไทยสื่อสารกับครู (ร้อยละ 50.00) ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง คือ ฝึกทักษะการพูด (ร้อยละ 47.62) และออกเสียงภาษาอังกฤษได้ชัดเจนถูกต้อง (ร้อยละ 57.14)

3.8) การวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนเน้นการประเมินพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนจากการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมและความสนใจของนักเรียน โดยการสัมภาษณ์และทดสอบ รวมทั้งประเมินความสามารถในการสื่อสารทั้งการฟังและพูด และตรวจแบบฝึกหัดต่างๆ ผลปรากฏว่า ในด้านความสนใจเรียน ครูผู้สอน ร้อยละ 40.98 มีความเห็นว่่านักเรียนสนใจเรียนดี ร้อยละ 36.07 เห็นว่่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติ ครูผู้สอนร้อยละ 32.79 เห็นว่่านักเรียนทำได้ดีพอสมควร ส่วนการทำแบบฝึกหัด ครูผู้สอนร้อยละ 19.67 เห็นว่่านักเรียนทำได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 76.55 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 85.36 มีความมั่นใจว่่าเมื่อผ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วจะสามารถ ฟัง-พูดภาษาอังกฤษได้ โดยให้เหตุผลว่่า เรียนมานาน ครูผู้สอนใจดี และจำสิ่งที่ครูสอนได้

คำที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 10-30 พูดได้คือ คำเรียกชื่อสัตว์ (cat, dog, bird, rat) สิ่งทีพบในห้องเรียน (pen, book, pencil) ผลไม้ (banana) อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย (eye, mouth) คำกล่าวทักทาย คำกล่าวลา (Good morning, Goodbye) จำนวนนับ (one, two, three...) เมื่อพิจารณาคำที่นักเรียนพูดได้ จำแนกตามระดับผลการเรียนแล้ว พบว่่าคำที่นักเรียนทั้งกลุ่มเรียนดี ปานกลาง และค่อนข้างต่ำพูดได้ คือคำว่า cat, dog, book และ Goodbye ส่วนคำที่นักเรียนกลุ่มเรียนดี ร้อยละ 20 พูดได้แต่นักเรียนกลุ่มปานกลาง และค่อนข้างต่ำพูดไม่ได้คือ คำว่า bird และ banana คำที่นักเรียนกลุ่มปานกลาง ร้อยละ 11 พูดได้ แต่นักเรียนกลุ่มเรียนดีและค่อนข้างต่ำพูดไม่ได้คือคำว่า eye, mouth คำที่นักเรียนกลุ่มเรียนค่อนข้างต่ำพูด แต่นักเรียนกลุ่ม

เรียนดีและปานกลางไม่ได้พูด คือ จำนวนนับ (one, two, three...)

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คำที่นักเรียนพูดได้ เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีเพิ่มเติม คือ สิ่งที่พบในห้องเรียน (ruler) คำกริยา (sit down, stand up) อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย (hand) คำกล่าวขอบคุณ (Thank you) คำแสดงคำถาม (What is your name?) คำขออนุญาต (May I come in ?, May I go out ?)

2.3 ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน นักเรียน และสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีดังนี้

1) ปัญหาด้านครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 50 และครูผู้สอนร้อยละ 43.33 มีความเห็นว่าครูผู้สอนมีปัญหา 2 เรื่อง คือ ความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่สอน และเทคนิควิธีการสอน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนน้อย ไม่มีความถนัด ดังนั้นจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนานได้ และครูผู้สอนบางคนไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จึงมีปัญหาในเรื่องของการออกเสียง สำหรับการวัดและประเมินผลผู้บริหารร้อยละ 19.44 และครูผู้สอนร้อยละ 40 มีความเห็นว่า ครูผู้สอนมีปัญหาอยู่บ้างในเรื่องของวิธีการและเกณฑ์ที่ใช้วัด

2) ปัญหาด้านนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 38.89 และครูผู้สอน ร้อยละ 50 มีความเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียน คือ เรื่องของความพร้อมและระดับสติปัญญาที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือ นักเรียนที่ไม่มีความพร้อมจะไม่ค่อยสนใจและเห็นความสำคัญในการเรียนเท่าใดนัก ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 8.86 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 9.75 มีความเห็นเช่นเดียวกันว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังเล็กมากอ่านหนังสือและจำตัวพยัญชนะไม่ค่อยได้ และเมื่อเรียนแล้วก็ไม่มีโอกาสได้ใช้

ที่บ้าน จึงอาจจะส่งผลให้เรียนได้ช้า และอีกประการหนึ่งนั้นพ่อแม่ก็ไม่มีความรู้พอที่จะสอนบุตรหลานได้

3) ปัญหาด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 47.22 และครูผู้สอนร้อยละ 56.67 มีความเห็นว่า สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอ

2.4 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอน

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้เสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

1) โรงเรียนควรส่งครูเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน ทั้งในเรื่องของเทคนิควิธีการสอน การวัดผลและประเมินผล

2) จัดงบประมาณ สนับสนุน การจัดซื้อ จัดหา และจัดทำสื่อ

3) ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือ เอกสารต่างๆ ฝึกการออกเสียงจากเทป และวีดิทัศน์

4) ครูผู้สอนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษกับนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยอาจจะสอนนอกเวลาและใช้วิธีเสริมแรง

3. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับหลักสูตร และการสอนภาษาอังกฤษ

3.1 ความสำคัญของภาษาอังกฤษ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 87.19 เห็นด้วยกับความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน โดยให้เหตุผลไว้หลายประการดังนี้ วิชาภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อทุกระดับ (ร้อยละ 82.94) ผู้ที่เก่งภาษาอังกฤษจะได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร (ร้อยละ 67.55) ภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต (ร้อยละ 56.22) และช่วยให้อ่านหนังสือได้กว้างขวาง (ร้อยละ 49.37)

3.2 ความจำเป็นของการเรียนภาษาอังกฤษ ศึกษานิเทศก์ทุกคนมี

ความเห็นว่าการกำหนดให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นสิ่งจำเป็นและเหมาะสม เพราะภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เกี่ยวกับทักษะ ควรให้เรียนตั้งแต่อายุยังน้อย เด็กในวัยนี้สามารถรับความรู้หรือสิ่งใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นการสร้างเจตคติที่ดีในวิชาที่เรียน ฝึกให้นักเรียนมีความกล้าในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสาร ซึ่งจะทำให้เกิดความคุ้นเคยและมีความพร้อมในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

สำหรับความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้ มีผู้ให้ข้อคิดเห็นร้อยละ 87.20 และจากจำนวนผู้ที่แสดงความคิดเห็น พบว่าเกือบทั้งหมดคือ ร้อยละ 99.30 เห็นด้วยที่ให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้เหตุผลว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์ (ร้อยละ 79.86) และการเรียนภาษาอังกฤษควรให้เรียนตั้งแต่เริ่มต้น (ร้อยละ 76.06) นอกจากนั้นผู้ปกครองร้อยละ 57.75 ให้เหตุผลว่าความรู้จากการเรียนภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้กับวิชาอื่นได้ด้วย

3.3 ประโยชน์ของวิชาภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 65.57 เห็นด้วยมากที่สุดว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีประโยชน์ และถึงแม้ว่าจะไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 50.82 ชอบการสอนภาษาอังกฤษมาก และร้อยละ 31.15 ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกยอมรับ มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคต และมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนผู้ที่ชอบการสอนภาษาอังกฤษน้อย ซึ่งมีเพียงร้อยละ 14.75 ได้ให้เหตุผลว่าไม่เคยสอนภาษาอังกฤษมาก่อน จึงไม่มีความถนัด ไม่มีประสบการณ์มากพอ และขาดความสนใจในการออกเสียง ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถในการสอน ครูผู้สอนร้อยละ 49.18 มีความสนใจที่จะเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ

3.4 การส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ทุกคนให้ข้อคิดเห็นว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน ผู้ปกครอง บิดา และมารดา ควรให้การสนับสนุนเยาวชนได้เรียนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้เหตุผล สรุปได้ดังนี้

1. การสอนภาษาอังกฤษเป็นการเตรียมและสร้างพื้นฐานด้านการใช้ภาษาให้กับเด็กเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ทั้งในเรื่องการสื่อสารและวัฒนธรรม

2. ผู้รู้ภาษาอังกฤษมากจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบ มีโอกาสทราบข้อมูลข่าวสารของสังคมโลก และการพัฒนาทุกด้านจากต่างประเทศด้วยความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

3.5 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1) จุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารทุกคน และครูผู้สอนร้อยละ 42.62 เห็นด้วยมากกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สามารถฟังและปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ ผู้บริหาร ร้อยละ 94.44 ครูผู้สอน ร้อยละ 32.79 เห็นด้วยมากที่สุดที่กำหนดให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ พูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่ายๆ ได้ ออกเสียงตัวอักษร คำและข้อความสั้นๆ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

2) การจัดเวลาเรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เรียนภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 6 คาบ/สัปดาห์ คาบละ 20 นาที ผู้บริหาร ร้อยละ 88.89 ศึกษาวิเคราะห์ 4 ใน 5 (8 ราย) และครูผู้สอน ร้อยละ 22.95 เห็นว่ามีความเหมาะสม เพราะสอดคล้องตามหลักจิตวิทยาของเด็กในวัยนี้ที่มีความสนใจช่วงเวลาสั้นๆ และอีกประการหนึ่งคือ ไม่เป็นการเร่งรัด

นักเรียนมากจนเกินไป สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 65.48 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 79.03 มีความเห็นตรงกันว่าเวลาที่กำหนดให้เรียนไม่มากเกินไป

3) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้บริหารทุกคนมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีความเหมาะสมที่กำหนดให้เน้นการสื่อสารด้านการฟังและพูด จัดกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข สนุกสนาน และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ให้กำลังใจ ไม่ตำหนินักเรียน และครูผู้สอน ร้อยละ 54.10 เห็นด้วยมากกับแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้บริหาร ร้อยละ 97.22 มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่กำหนดให้ยัดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีโอกาสได้แสดงออก โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำมีความเหมาะสม และครูผู้สอน ร้อยละ 47.50 เห็นด้วยมากกับแนวการจัดกิจกรรมเช่นนี้ นอกจากนั้น ผู้บริหาร ร้อยละ 94.44 มีความเห็นว่าการนำกิจกรรมมาเป็นสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม และครูผู้สอน ร้อยละ 44.26 เห็นด้วยมากที่สุด

4) เนื้อหาทางภาษาที่กำหนดในหลักสูตร ผู้บริหารร้อยละ 83-91 มีความเห็นว่เนื้อหาทางภาษาที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสำนวนการใช้ภาษา คลังคำ ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ที่ปรากฏในโครงสร้างทางไวยากรณ์ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียน เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน โครงสร้างทางไวยากรณ์ ที่เป็นประโยคสั้นๆ ง่ายๆ เกี่ยวกับการทักทาย กล่าวลา แนะนำตนเอง แนะนำผู้อื่น พูดขอบคุณ ขอโทษ พูดแทรกอย่างสุภาพ พูดขออนุญาต ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคคำตอบสั้นๆ เหมาะกับระดับชั้น ไม่ยากและง่ายจนเกินไป และครูผู้สอน ร้อยละ 42.00-54.10 เห็นด้วยมากกับ

เนื้อหาทางภาษาที่กำหนดให้เรียน

5) การวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 91.67 มีความเห็นว่ากระบวนการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมที่เน้นการประเมินความสามารถในการสื่อสาร ด้านการฟัง พูด และ ประเมินพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นสิ่งที่เหมาะสม และครูผู้สอน ร้อยละ 49.18 และ 42.62 เห็นด้วยมากกับวิธีการดังกล่าว ส่วนผู้ที่เห็นด้วยปานกลาง ซึ่งมีประมาณร้อยละ 13.00-16.50 ให้เหตุผลว่าการประเมินควรใช้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยในห้องเรียนควรใช้การสังเกต การซักถาม การทำตามคำสั่งและการทำแบบฝึกหัด ส่วนนอกห้องเรียนควรใช้ การสังเกต การสนทนา และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.6 การช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนภาษาอังกฤษ วิธีการที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือร้อยละ 69.61 นำมาใช้คือ การช่วยแนะนำ หรือสอน การบ้าน รองลงไป ร้อยละ 68.06 ดูแลให้ทำการบ้าน และมีผู้ปกครอง ร้อยละ 40.93 และ 40.16 สนับสนุนและส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนพิเศษ และหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้บุตรหลานอ่าน ตามลำดับ

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือร้อยละ 90.52 ให้ข้อมูลว่าไม่มีปัญหา

3.7 ความสามารถของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 98.56 มีความมั่นใจในความสามารถของบุตรหลานว่า เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้ว จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ โดยร้อยละ 46.12 มั่นใจว่าสามารถฟัง-พูด ได้ปานกลาง ร้อยละ 21.38 มั่นใจว่าสามารถฟัง-พูดได้ดี ส่วนกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ผู้ปกครอง ร้อยละ 71.74 มีความเห็นว่ามุ่งเน้นการฝึกทักษะ และนักเรียนมีโอกาสดูฝึกใช้ภาษาอังกฤษอยู่บ้าง ผู้ปกครอง ร้อยละ 1.44

ไม่มั่นใจว่าบุตรหลาน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้ว จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ โดยให้เหตุผลว่า เด็กยังเล็กเกินไป เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนยาก และสิ่งที่กำหนดให้เรียนนักเรียนไม่มีโอกาสได้นำมาฝึก

4. ความคาดหวังของผู้บริหาร และครูผู้สอนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ผู้บริหาร และครูผู้สอนได้แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ 3 ด้านคือ ครูผู้สอน นักเรียน และการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1) ครูผู้สอน ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคาดหวังมากที่สุดในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 38.89 ครูผู้สอน ร้อยละ 42.62 คาดหวังให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนจะได้มีความสุขและสนุกสนาน ส่วนเรื่องที่ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคาดหวังมาก คือ ผู้บริหารร้อยละ 58.33 ครูผู้สอนร้อยละ 54.10 คาดหวังให้ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้บริหาร ร้อยละ 55.56 และครูผู้สอนร้อยละ 50.82 คาดหวังให้การฝึกเน้นการฟังและพูดมาก ๆ ผู้บริหารร้อยละ 52.78 ครูผู้สอนร้อยละ 40.98 คาดหวังให้มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียน ซึ่งในการวัดและประเมินผล ผู้บริหารร้อยละ 44.44 ครูผู้สอนร้อยละ 39.34 คาดหวังให้ครูผู้สอนประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

2) นักเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในตัวนักเรียน 2 เรื่อง คือ ร้อยละ 45.90 คาดหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และร้อยละ 37.70 คาดหวังให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน ส่วน

ผู้บริหารคาดหวังเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากเท่านั้น กล่าวคือ ร้อยละ 55.56 และ ร้อยละ 50 คาดหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และมีความรู้ ความสามารถภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ นอกจากนั้นผู้บริหารร้อยละ 50 และ ครูผู้สอน ร้อยละ 40.98 คาดหวังให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษมาก เพื่อจะได้นำไปใช้หาความรู้และประกอบอาชีพ และผู้บริหาร ร้อยละ 44.44 คาดหวังให้นักเรียนฟัง พูด และใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ถูกต้อง และเหมาะสมปานกลาง ในขณะที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 37.70 คาดหวังมาก

3) การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่ผู้บริหาร และครูผู้สอนส่วนใหญ่ คาดหวังที่จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก มีดังนี้ ผู้บริหาร ร้อยละ 44.44 และครูผู้สอน ร้อยละ 39.34 คาดหวังให้ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนมากในเรื่อง ความรู้ และทักษะทางภาษา นอกจากนั้น ครูผู้สอนจำนวนที่เท่ากันนี้ ต้องการได้รับความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วย ผู้บริหาร ร้อยละ 38.89 คาดหวังมากที่จะให้ครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนในเรื่องนวัตกรรมใหม่ๆ ในการสอนภาษา และผู้บริหาร ร้อยละ 27.78 คาดหวังปานกลางที่จะได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณ ในขณะที่ครูผู้สอน ร้อยละ 34.43 คาดหวังมากที่สุดที่จะได้รับการสนับสนุนใน 2 เรื่องนี้

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศที่ทั่วโลกใช้ในการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา นั้น นโยบายดังกล่าวได้รับการสนับสนุนในเชิงปฏิบัติ โดยผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 87.19 ศึกษาในเทศก์ทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการ

สอนภาษาอังกฤษ ในอีกทางหนึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าทั้งศึกษานิเทศก์ และ ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับ คนไทยในยุคปัจจุบัน ประกอบกับวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เกี่ยวกับทักษะ จังหวะให้เรียนตั้งแต่อายุน้อย เพราะวัยนี้สามารถรับความรู้สิ่งใหม่ๆ ได้อย่าง รวดเร็ว และอยู่ในวัยของการพัฒนาทักษะทางภาษาได้ดี อย่างไรก็ตาม จาก ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองเพียงร้อยละ 40.00 เท่านั้น ที่สนับสนุนให้บุตรหลาน เรียนพิเศษ และจัดหาหนังสือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษให้บุตรหลานอ่าน อาจเกิด จากผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนัก จึงไม่พร้อมที่จะสนับสนุน การเรียน จัดหาอุปกรณ์ และสื่อที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้นอกเหนือจากหนังสือ เรียนให้บุตรหลาน อีกทั้งไม่มีเวลาในการเอาใจใส่ดูแลการเรียนการสอนของ บุตรหลานเท่าที่ควร

2. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่ใช้ในการสอนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1-2 ซึ่งเป็นระดับเตรียมความพร้อม เน้นความสามารถด้านการฟัง และพูดนั้น จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 90-100 เห็น ด้วยกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งในเรื่องของจุดประสงค์ การจัดเวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาทางภาษา และการวัดผลประเมินผล ส่วนครูผู้สอนที่เห็นด้วยกับความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าวมีประมาณร้อยละ 40-55 ยกเว้นเรื่องเวลาเรียน ที่กำหนดให้เรียน 6 คาบ/สัปดาห์ คาบละ 20 นาที ครูผู้สอนที่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ 20 การที่ครูผู้สอนเห็นด้วยกับความเหมาะสม ของหลักสูตรมีจำนวนไม่มาก อาจเกิดจากเป็นช่วงระยะเวลาเริ่มต้นที่ใช้หลักสูตร ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จึงศึกษาและเข้าใจหลักสูตรยังไม่ถ่องแท้ และอีกประการหนึ่งนั้นครูบางคนอาจสนใจศึกษาบ้างแต่ไม่มาก หรือสนใจแต่ โรงเรียนไม่มีเอกสารหลักสูตรให้ศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ ควรจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้พร้อมและพอเพียง สำหรับครูศึกษา

ค้นคว้า ตลอดจนสร้างความเข้าใจให้กับครูผู้สอนเกี่ยวกับจุดประสงค์สาระสำคัญของหลักสูตร และแนวทางปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อครูผู้สอนจะได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สมรรถภาพของครูผู้สอน ประกอบด้วย บุคลิกภาพ การเตรียมการสอน การสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระ เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำสื่อ การวัดผลประเมินผลการเรียน รวมทั้งความสามารถในการจัดกิจกรรม โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และการสอนให้นักเรียนสื่อสารด้วยการฟังและพูดทำได้ปานกลาง ส่วนการบันทึกผลการประเมินมีความเข้าใจน้อย ซึ่งสมรรถภาพของครูผู้สอนนี้เป็นตัวชี้ความสำเร็จประการหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ถ้าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างด่องแท้ การจัดการเรียนการสอนย่อมบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อีกประการหนึ่ง การสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เป็นการเตรียมความพร้อม การวางพื้นฐานจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังไม่ถูกต้อง ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรที่จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพ และสมรรถภาพสูง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวการสอนตามที่หลักสูตรกำหนด มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่มีความอายในการออกเสียงภาษาอังกฤษ สามารถจัดกิจกรรมได้ดี ด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสมรรถภาพให้กับครูผู้สอนในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวัดและประเมินผล อาจใช้การฝึกอบรม โดยให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือส่งครูไปสังเกตการสอนในโรงเรียนอื่น

4. การจัดการเรียนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่ครูเลือกใช้

เป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนจึงควรใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ ผลจากการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 91.80 จัดการเรียนการสอนโดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 77.05 เน้นการฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 39.34 สอนโดยยึดเนื้อหาเป็นหลัก และร้อยละ 11.48 ใช้ตนเองเป็นศูนย์กลาง ในด้านการจัดกิจกรรม ร้อยละ 72.13 ดำเนินการร่วมกับนักเรียน ร้อยละ 52.46 ให้นักเรียนดำเนินการเอง และร้อยละ 47.54 ครูผู้สอนดำเนินการเองทั้งหมด นับได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนดำเนินการสอดคล้องตามแนวที่หลักสูตรกำหนด แต่อย่างไรก็ตาม การเปิดโอกาสให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมเอง ถึงแม้จะมีครูผู้สอนถึงร้อยละ 50 ดำเนินการ แต่เป็นบางครั้งเท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาตามหลักการสอนภาษาอังกฤษที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนแล้ว ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองมากๆ เพราะเด็กในวัยนี้มีวุฒิภาวะที่จะพัฒนาทางด้านภาษา การใช้สัญลักษณ์สามารถสร้างจินตนาการและความคิดรวบยอดได้ และการสอนควรเน้นที่กระบวนการมากกว่าเน้นที่รูปแบบของภาษา โดยนักเรียนควรได้รับการฝึกทำกิจกรรมในเชิงสื่อสารมากกว่าที่จะท่องจำรูปแบบของภาษา และในการสอนสนทนาควรใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยมาแล้วสอดแทรกในบทเรียน เพราะจะทำให้บทเรียนไม่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนจะได้เข้าใจคำศัพท์และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปดัดแปลงใช้ได้มากขึ้น

5. สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษมีมากมายหลายชนิด จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สื่อการเรียนการสอนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชอบ ได้แก่ เพลง รูปภาพ และเกม ส่วนสื่อที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชอบ ได้แก่ แผ่นตัวอักษร

A-Z เพลง รูปภาพ เกม และของจริงที่อยู่ในห้องเรียน แต่ในทางปฏิบัติ มีครูผู้สอนส่วนน้อยที่ใช้สื่อประกอบการสอน และสื่อที่ครูผู้สอน ร้อยละ 37.50 นำมาใช้ได้แก่ ของจริงที่หาได้ในท้องถิ่น นับว่าเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมสำหรับการใช้ในการสอน โดยเฉพาะการสอนคำศัพท์ ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ของจริงทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และถูกต้อง รองลงไปคือร้อยละ 31.25 นำบัตรภาพ/ภาพ ร้อยละ 25.00 นำเทปเพลง และเกมมาใช้ จะเห็นได้ว่า สื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนนำมาใช้นั้นถึงแม้ว่าจะไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนส่วนใหญ่เท่าใดนัก แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงความพยายามของครูผู้สอนที่จะใช้สื่อประกอบการสอน อย่างไรก็ตามการจะนำสื่อประเภทใดมาใช้ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ ความเหมาะสมกับสถานการณ์ ความสนใจของนักเรียน และความสอดคล้องกับเนื้อหา อย่างเช่น การนำเกมมาช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนบรรยากาศจากการเรียนมาทำกิจกรรม ทำให้ไม่เบื่อหน่าย ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษ และฝึกให้นักเรียนมีความกล้า ส่วนรูปภาพ เป็นสื่อที่ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ เป็นจุดรวมความสนใจ และสื่อความหมายในการอธิบายได้อย่างละเอียด การเลือกรูปภาพ ควรจะต้องให้ตรงกับเนื้อหาที่สอน และถ้าจะต้องใช้หลายรูป ควรจัดลำดับการใช้ก่อน-หลัง และรูปภาพควรมีขนาดพอเหมาะที่นักเรียนทั้งชั้นจะเห็นได้ชัดเจน เพลง เป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกระดับให้ความสนใจ จึงควรที่ครูผู้สอนจะนำมาช่วยในการสอน อนึ่ง การที่ครูผู้สอนเพียงส่วนน้อยนำสื่อมาใช้ อาจเป็นเพราะสื่อการเรียนการสอนที่มีให้ใช้มีค่อนข้างน้อย และไม่ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา นอกจากนี้ครูผู้สอนไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอนภาษาอังกฤษ จึงทำไม่เป็น และบางคนต้องสอนหลายวิชาจึงไม่มีเวลา

ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80-90 มีไว้ใช้ คือ เทปบันทึกเสียง และเครื่องเล่นเทป นับว่าเป็น

อุปกรณ์ที่มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนเป็นอย่างมาก ที่จะใช้ในการบันทึกเสียงอ่าน เสียงสนทนา และเสียงเพลงภาษาอังกฤษ ตลอดจนนำมาใช้ฝึกการฟังจนผู้เรียน เกิดทักษะ และคุ้นเคย แต่สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมอาจนำสื่อที่เป็น เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา หรือวีดิทัศน์ มาใช้ในการ พัฒนาทักษะการฟัง และการพูด ใ้กับผู้เรียน ทั้งนี้ อุปกรณ์จะช่วยประหยัด เวลาและแรงงานของครู เพราะเมื่อใช้อุปกรณ์ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาอธิบาย มาก อุปกรณ์จะช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้นและทำให้ บรรยากาศในห้องเรียนดีขึ้น ไม่ซ้ำซากจำเจ

6. ผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน หาก จะให้การเรียนการสอนได้ผลดี ผู้เรียนต้องมีแรงจูงใจในการเรียน มีเจตคติที่ดี และมีความพร้อมที่จะเรียน ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว โดยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 88.52 ให้ความสำคัญกับนักเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใส กระฉับกระเฉง ร่าเริง และใจดี ร้อยละ 62.93 กระตุน เสริมแรง และให้กำลังใจนักเรียน ซึ่งการปฏิบัติ ของครูเช่นนี้เป็นการสร้างความพร้อมและแรงจูงใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน ร้อยละ 95 มีเจตคติที่ดี ชอบและรู้สึกต้องการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความ คิดเห็นของผู้บริหารร้อยละ 86.11 และครูผู้สอนร้อยละ 65

ในด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ผลจากการศึกษา พบว่านักเรียน ร้อยละ 61 อยากรู้ภาษาอังกฤษ โดยต้องการอ่านออก เขียนได้ และพูด ได้ตอบกับชาวต่างประเทศได้ และมีความคิดที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ใน สภาพจริง ดังนั้นการให้ความรู้แก่นักเรียน ควรให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนจน เกิดประสบการณ์ และความชำนาญ ทั้งในเรื่องระบบเสียง การเรียงคำ และควร เป็นการสร้างเสริมกิจกรรมในชีวิตประจำวันให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาใน การเรียน ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปดัดแปลงใช้ได้มีโอกาสต่าง ๆ

บรรณานุกรม

ปรีชา สวนะปรีดา. การทดลองใช้เกมและเพลงเป็นสื่อการสอน สำหรับกลุ่ม
ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
(เอกสารอัดสำเนา) 2533.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริม
กรุงเทพมหานคร, 2521.

มาลินี จุฑะรพ. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์,
2539.

วิชากร, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

_____ . คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

_____ . คู่มือจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

คณะผู้วิจัย

ที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการ

รองอธิบดีกรมวิชาการ (นายสมยศ มีเทศน์)

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา (น.ส.อรุณศรี อนันตรศิริชัย)

หัวหน้าโครงการ

น.ส.มณีนภา ชุตินุตร

ผู้รับผิดชอบโครงการ

น.ส.กัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

น.ส.นันทนา มุตและ

ผู้สร้างเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยโครงการประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539

ผู้พัฒนาปรับเครื่องมือ

น.ส.มณีนภา ชุตินุตร

น.ส.กัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

น.ส.มณีนภา	ชุติบุตร
นางพิกุล	สีหาพงษ์
ร.ท.หญิง สุดาวรรณ	เครือพานิช
น.ส.กัญนิภา	พราหมณ์พิทักษ์
นางยุวดี	กังสดาล
นางศกุนตลา	สุขสมัย
น.ส.อังคณา	ผิวเกลี้ยง
นายจันทร	สกุลวงศ์ไพบูลย์
น.ส.นันทนา	มุดและ
น.ส.อมรรัตน์	พัชนี
น.ส.สุภาพร	พรหมนิยม
น.ส.นงนุช	ทิพย์จรัส
น.ส.รวงทอง	ดำรงสุกิจ
น.ส.รุ่งนภา	ธีมะ
น.ส.กุลวดี	เรืองเดช
นายประดิษฐ์	ไชยกาพ
น.ส.เยาวลักษณ์	อินทรวงษ์วาร
นายพิมล	วิเศษสังข์

ผู้วิเคราะห์ข้อมูล

น.ส.มณีนภา

ชุตินุตร

น.ส.กัญนิภา

พราหมณ์พิทักษ์

นางศกุนตลา

สุขสมัย

นายสหชาติ

เหล็กชาย

น.ส.นันทนา

มุดและ

ผู้เขียนรายงาน

น.ส.มณีนภา

ชุตินุตร

ผู้พิจารณารายงาน

น.ส.อรุณศรี

อนันตรศิริชัย

ผู้พิมพ์รายงาน

น.ส.นุชจรี

กิจไอสถ

ผู้ออกแบบปก

นายชูเกียรติ

เกิดอุดม

